

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

**REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2006-4-201  
Karar Sayısı : 06-86/1103-321  
Karar Tarihi : 30.11.2006

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

10 Başkan : Mustafa PARLAK  
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,  
M. Sıraç ASLAN, Mehmet Akif ERSİN

**B. RAPORTÖRLER** : M. Haluk ARI, Murat AYBER, Fatma ÇELİK

**C. BAŞVURUDA**

**BULUNAN** : Med Marine Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.  
İnebolu Sk. No:27 34427 Setüstü Kabataş/İstanbul

**D. TARAFLAR**

20 : - Marin Römorkör ve Kılavuzluk A.Ş.  
Mumhane Cad. Emek İşhanı No:31  
K: 2/201 Karaköy/İstanbul  
- Deniz Kılavuzluk A.Ş.  
Cafer Ağa Mah. Neşet Ömer Sok. Aydın İş Merkezi  
No:4 K:3 Kadıköy/İstanbul

**E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulu'nun 15.7.2004 tarih ve 04-47/616-153 sayılı kararı ile Marin Römorkör ve Kılavuzluk A.Ş. (Marin Römorkör) ile Deniz Kılavuzluk A.Ş. (Dekaş) arasında imzalanan römorkaj ve palamar hizmetleri sağlama sözleşmesine tanınan muafiyetin hiç alınmamış olduğuna ya da geri alınmasına karar verilmesi talebi.

**F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 13.4.2004 tarih ve 1870 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 7.7.2004 tarih, 2004-4-70/MM-04-MHA sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Ön İnceleme Raporu, 04-47 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek, İzmit ve İskenderun limanlarında kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerini sunma iznine sahip olan Dekaş'ın, römorkaj ve palamar hizmetlerini Marin Römorkör'den temin etmesi amacıyla imzalanan Sözleşme'ye muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

Anılan muafiyet kararının geri alınması talepli, 16.10.2006 tarih, 6868 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden, başvuru çerçevesinde düzenlenen 22.11.2006 tarih, 2006-4-201/BN-06-MHA sayılı Bilgi Notu, 24.11.2006 tarih, REK.0.08.00.00/327 sayılı Başkanlık önergesi ile 06-86 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

**G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda; muafiyet tanınması kararına dayanak oluşturan bildirimde yanlış ve yanıltıcı bilgi verildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığı,

bu nedenle başvuruya konu muafiyet kararının geri alınmasını gerektirecek şartların 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi hükümleri muvacehesinde oluşmadığı görüşlerine yer verilmiştir.

## H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

50 Konuya ilişkin dilekçede, Rekabet Kurulu'nun 15.7.2004 tarih ve 04-47/616-153 sayılı muafiyet kararının varlığı ve içeriğinden, Marin Römorkör'ün Kadıköy Asliye Ticaret Mahkemesi nezdinde açmış olduğu davaya ilişkin dava dilekçesi ekleri dolayısıyla 7.9.2006 tarihinde muttali olunduğu belirtilerek;

- 15.7.2004 tarih ve 04-47/616-153 sayılı muafiyet kararının Marin Römorkör tarafından kasıtlı olarak verildiği tahmin edilen yanıltıcı beyanlarla Kurulun yanılığa düşürülmesi ve hile ile elde edilmiş olduğu,

- Med Marine Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Med Marine) ile Dekaş'ın ortak teşebbüs olarak İzmit ve İskenderun limanlarında kılavuzluk/römorkaj hizmeti vermek üzere Denizcilik Müsteşarlığı'nın 13.10.1997 tarih, 4974 sayılı Olur'u ile yetkili kılındıkları,

60 - Daha sonra mevzuatta yapılan bir değişiklikle 28.1.1998 tarih ve 23244 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuş bulunan "Kılavuzluk ve Römorkaj Hizmetleri Teşkilatları Hakkında Yönetmelik" hükümleri uyarınca söz konusu izinlerin yenilendiği ve bu bağlamda Med Marin ve Dekaş'ın T.C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı'na vermiş oldukları ortak taahhütname esas alınmak suretiyle, İzmit Körfezi için 16.4.1998 tarih, 1792 sayılı Olur ve İskenderun Körfezi için 16.4.1998 tarih, 1791 sayılı Olur çerçevesinde ortak teşebbüs adına kılavuzluk/römorkaj teşkilatına sahip oldukları,

70 - yukarıda değinilen ve münhasıran Dekaş-Med Marin müşterek teşebbüsüne verilmiş olan izinler çerçevesinde, her iki limanda da ne Dekaş'ın ne de Med Marin'in tek başına ve bağımsız olarak bu hizmetleri yürütme yetkisine sahip olduğu ve bu bağlamda Marin Römorkör tarafından yapılan bildirimde Dekaş'ın söz konusu hizmetleri tek başına vermek konusunda yetkili olduğuna dair yanıltıcı bilgi verilmiş olduğunun tahmin edildiği,

80 - Marin Römorkör'ün ayrıca muafiyet kararına konu olan bildirimde 15.2.2002 tarih, 24672 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Teşkilatları Yönetmeliği" hükümlerinin başvuru tarihinde yürürlükte olduğu yönünde kasıtlı ve hileli beyanlarda bulunduğu, oysaki söz konusu Yönetmeliğe karşı birçok kamu ve özel teşebbüs kuruluşları tarafından açılan davalar üzerine, Danıştay 10. Dairesi'nin E. 2002/1702 sayılı davada 7.10.2002 tarihinde yürütmeyi durdurma kararı vermiş olduğu ve 30.1.2004 tarih, K.2004/1365 sayılı karar ile de söz konusu Yönetmeliğin iptaline karar verildiği, bu durumun dahi söz konusu teşebbüsün kötü niyetini göstermeye yeterli olduğu,

- Marin Römorkör'ün Denizcilik Müsteşarlığı'nın bu konuda hiçbir izni olmadığı halde, gerçek dışı beyanlarla elde ettiği muafiyet kararını gerekçe göstermek suretiyle, teşkilat statüsüne kavuştuğunu iddia ettiği,

- diğer taraftan, kurucularının ve ortaklarının tamamına yakını aynı zamanda gemi acentesi olan Marin Römorkör'ün 31.10.2005 tarih, 25982 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanan Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmeliğin “Yasaklar” başlıklı 12. maddesi çerçevesinde kılavuzluk, römorkaj ve palamar hizmetlerini yerine getiremeyeceği,

90 - kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerinin mevzuat gereği kesintisiz ve sürekli bir biçimde yürütülmesi gereken kamu hizmeti niteliğinde olduğu ve bu hizmetlerin özel teşebbüsler tarafından görülmesi halinin ayrıntılı bir usule bağlandığı, mevzuat ve yargı kararlarında rekabete açık olmadığı belirtilen ve bu özelliği Rekabet Kurulu’nun muafiyet kararında da belirtilen kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri bakımından, hiçbir izni ve hakkı bulunmayan Marin Römorkör’ün, anılan faaliyetleri yapabilmek için Rekabet Kurumu’ndan muafiyet talebinde bulunamayacağı, söz konusu teşebbüsün bu hakkı Kurul’u yanılgıya düşürerek elde etmeye çalıştığı,

belirtilerek, Rekabet Kurulu’nun 15.7.2004 tarih ve 04-47/616-153 sayılı Kararı’nın hiç alınmamış olduğuna ya da geri alınmasına karar verilmesi talep edilmektedir.

100 Rekabet Kurumu kayıtlarına 13.4.2004 tarih ve 1870 sayı ile intikal eden bildirimde, İzmit ve İskenderun limanlarında kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerini sunma iznine sahip olan Dekaş’ın, römorkajlık hizmetlerini Marin Römorkör’den temin etmesi amacıyla imzalanan Sözleşme’ye muafiyet tanınması talep edilmiştir.

Dosya mevcudu bilgilere göre, İzmit ve İskenderun Limanları için Dekaş ve Med Marin tarafından oluşturulan konsorsiyum 1996 yılında Denizcilik Müsteşarlığına başvuruda bulunmuş ve 6.6.1996 tarih, 1441 sayılı Olur ile İzmit Körfezi’nde ve 27.11.1997 tarih, 5700 sayılı Olur ile de İskenderun Körfezi’nde klavuzluk ve römorkaj hizmetlerini sunma yetkisini almıştır. 2003 yılı sonlarına kadar Med Marin römorkaj işini, Dekaş ise klavuzluk işini yürütmüş olup, taraflar arasında ihtilaf 110 çıkması üzerine, hukuken konsorsiyumun varlığı devam etmesine karşın, fiilen ayrı ayrı çalışmaya başlamışlardır. Denizcilik Müsteşarlığı’nca Dekaş ve Med Marin’e gönderilen 26.12.2003 tarih, 8284 sayılı yazıda,

*“Öte yandan, 06.06.1996 tarih ve 1441 sayılı Olur ile İzmit Körfezinde, 27.11.1997 tarih ve 5700 sayılı Olur ile İskenderun Körfezinde, Müsteşarlığımızca Kılavuzluk ve Römorkaj hizmeti yapma yetkisi verilen DEKAŞ-MED MARİNE müşterek teşebbüsünün kendi aralarında anlaşmazlık yaşandığı ve yaşanan bu anlaşmazlık nedeniyle hizmetlerde aksamalar olduğu Müsteşarlığımızca bilinmektedir.*

*İdareimizce, İzmit ve İskenderun Körfezlerinde kılavuzluk ve römorkaj hizmeti yapma yetkisinin DEKAŞ-MED MARİNE Müşterek Teşebbüsüne verildiği gerçeği göz 120 önünde bulundurularak, kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerinin, müşterek teşebbüsü oluşturan her iki tarafça da verilmesinde müşterek teşebbüsün hukuken devam ettiği sürece herhangi bir sakınca görülmemektedir.”*

denilmek suretiyle, her iki teşebbüs tarafından söz konusu hizmetlerin ayrı ayrı verilmesine olanak tanınmıştır. Med Marin yürütmekte olduğu römorkaj hizmetlerine ilaveten, klavuz kaptan istihdam etmek suretiyle bir bütün halinde hizmet sunmaya başlamıştır. Buna karşılık Dekaş da, taahhütname gereğince sağlanması gereken 4 adet römorkörü temin etmek üzere, bu alanda faaliyet gösteren Marin Römorkör’le sözleşme yapmış ve söz konusu Kurul kararına konu olan bildirim gerçekleştirilmiştir.

130 Yukarıda yer verilen bilgi ve belgeleri de içeren 7.7.2004 tarih ve 2004-4-70/MM-04-MHA sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Ön İnceleme Raporu, Rekabet Kurulu’nun 15.7.2004 tarihli toplantısında görüşülerek söz konusu Sözleşme’ye muafiyet tanınmıştır.

Marin Römorkör tarafından yapılan bildirim, bu teşebbüsün tek başına yaptığı bir işleme değil Marin Römorkör ile Dekaş arasında yapılan bir anlaşmaya istinaden yapılmıştır. Ayrıca, Med Marin tarafından iddia edilenin aksine, söz konusu bildirimde Marin Römorkör'ün kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri vermek konusunda yetkili olduğu anlamına gelecek herhangi yanıtıcı bir bilgiye yer verilmemiş; bilakis incelemeyi tamamlamak için talep edilen bilgi ve belgelere cevaben gönderilen yazıda Marin Römorkör'ün herhangi bir liman için yetki sahibi olmadığı açıkça belirtilmiştir. Bu nedenle anılan şirketin yanıtıcı bilgi verdiği iddiası gerçeği yansıtmamaktadır.

Öte yandan, Marin Römorkör'ün söz konusu Kurul kararını gerekçe göstermek suretiyle kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri verme iznine sahip olduğunu iddia etmesi mümkün değildir. Bilindiği üzere, limanlarda kılavuzluk, römorkaj ve palamar hizmetlerini yürütecek teşebbüslere izin vermeye yetkili olan kurum Denizcilik Müsteşarlığı'dır. Başka herhangi bir makam veya merci bu konuda yetki sahibi değildir. Rekabet Kurulu kararı ile muafiyet tanınan husus, sadece Dekaş ile Marin Römorkaj arasında yapılan ve Dekaş'ın römorkaj hizmetlerini Marin Römorkör'den almasını konu edinen sözleşmedir. Bu nedenle Marin Römorkör'ün herhangi bir limanda faaliyet iznine sahip olmadığı bilgisine açıkça yer verilen söz konusu Karar'dan zımnen dahi olsa iddia edilen şekilde bir sonuç çıkarmak mümkün olmadığı gibi, böyle bir hakka sahip olduğunu ima etmenin meri hükümler çerçevesinde hukuken savunulabilirliği bulunmamaktadır.

Söz konusu başvuru kapsamında değerlendirilmesi gereken bir başka konu ise, Marin Römorkör'ün 31.10.2005 tarih, 25982 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmeliğin "Yasaklar" başlıklı 12. maddesi çerçevesinde kılavuzluk, römorkaj ve palamar hizmetlerini yerine getiremeyeceği iddiasıdır. Mezkur Yönetmelik Rekabet Kurulu kararından sonraki bir tarihte yayımlanmıştır. Bir muafiyet incelemesinde, karar tarihinde mevzuatın cevaz verdiği bir uygulamanın sonraki bir tarihte mevzuatla yasaklanmış olması halinde, muafiyetin geri alınması koşulu gerçekleşmeyecektir. Esasen, Kurul'un muafiyet kararı mevzuatta olmayan bir hak veya yetkinin elde edilmesini sağlamayacağı gibi, mevzuatta gerçekleşen değişiklikler karşısında daha önce mevcut olan bir hak veya yetkinin devam etmesini de sağlamaz. Bu nedenle muafiyet kararından sonra gerçekleşen mevzuat değişikliği bir hakkın veya yetkinin elde edilmesi veya kullanılması koşulunu değiştirmiş ise, söz konusu yetkinin kullanılması hukuken mümkün olmayacaktır.

Diğer taraftan, anılan değişikliğin bildiri yapılan Sözleşme üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Zira mezkur Yönetmeliğin 12. maddesinin 1-e fıkrasında, gemi acentelerinin temsil ettikleri gemilere yönelik doğrudan veya dolaylı olarak; her ne surette olursa olsun kılavuzluk, römorkaj ve palamar hizmetlerini ve ayrıca acentelik sözleşmesinde belirtilmedikçe yükleme ve boşaltma hizmetlerini, kendi nam ve hesabına veremeyecekleri hükme bağlanmıştır. Oysa ki muafiyet kararına konu olan anlaşmada, Marin Römorkör kendi ad ve hesabına değil, taşeronluk sözleşmesi olarak tanımlanabilecek bir ilişki çerçevesinde Dekaş adına söz konusu hizmeti vermektedir. Bu nedenle, konunun anılan Yönetmelik çerçevesinde değerlendirme imkanının dahi bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

## I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; Marin Römorkör tarafından yapılan 13.4.2004 tarih, 1870 sayılı bildirimde yanlış ve yanıltıcı bilgi verildiği iddiasının gerçeği yansıtmadığına, bu nedenle söz konusu bildirim üzerine Rekabet Kurulu'nun 15.7.2004 tarih, 04-47/616-153 sayılı muafiyet kararını geri almayı gerektirecek şartların 4054 sayılı Kanun'un 13. maddesi hükümleri muvacehesinde oluşmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.